

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การประกันชีวิต เป็นการดำเนินธุรกิจที่มีบทบาทอย่างยิ่งต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศชาติ การประกันชีวิตเป็นการสร้างความมั่นคงพื้นฐานให้แก่ บุคคล ครอบครัว และธุรกิจ อันจะนำมาซึ่งความมั่นคงและความสงบเรียบร้อยของสังคมส่วนรวม และยังเป็นสถาบันการเงินอีกสถาบันหนึ่งที่ทำหน้าที่ระดมเงินออมภายในประเทศ เพื่อนำไปจัดสรร ลงทุนในภาคเศรษฐกิจต่างๆ เพื่อเป็นการขยายขีดความสามารถในการผลิตของประเทศ ธุรกิจการประกันชีวิตในปัจจุบันได้ทวีบทบาทสำคัญเพิ่มมากขึ้นตามการเจริญเติบโตของประเทศ และธุรกิจการประกันชีวิตได้ขยายตัวอย่างต่อเนื่อง เช่น ในปี 2538 ธุรกิจประกันชีวิตมีรายรับโดยรวมประมาณ 48,000 ล้านบาทและมีศักยภาพและสมรรถนะที่จะขยายมากยิ่งขึ้นในอนาคตได้มีการประมาณการว่า ปี 2543 จะมีรายรับเพิ่มขึ้นโดยรวมประมาณเป็น 150,000 ล้านบาท¹ ถึงแม้ว่าในปี 2540 เป็นปีที่ประเทศไทยมีภาวะเศรษฐกิจตกต่ำที่สุด ในรอบ 10 ปี แต่ธุรกิจประกันชีวิตก็ยังประคองตัวอยู่ได้ อย่างไรก็ตามการขยายตัวของธุรกิจประกันชีวิตในประเทศไทยยังอยู่ในระดับต่ำ เมื่อเทียบกับประเทศที่พัฒนาแล้ว หรือแม้แต่ประเทศที่พัฒนาใกล้เคียงกับประเทศไทยบางประเทศ กล่าวคือ ณ สิ้นปี 2538 จำนวนผู้เอาประกันชีวิตมีเพียงร้อยละ 10.49 ของจำนวนประชากรทั้งประเทศ จากการศึกษาพบว่า ปัญหาและอุปสรรคที่ประชาชนไม่นิยมสร้างความคุ้มครองให้แก่ตนเองและครอบครัว ด้วยการประกันชีวิต มีสาเหตุหลายประการด้วยกัน เช่น ขาดกำลังซื้อ ขาดความรู้ความเข้าใจในคุณประโยชน์ของการประกันชีวิต ขาดความมั่นใจในสถานะความมั่นคงของบริษัทและที่สำคัญที่สุดคือ ประชาชนส่วนใหญ่ขาดความเชื่อถือศรัทธาในธุรกิจประกันชีวิต อันเนื่องมาจากการเพิกถอนสัญญาประกันชีวิตอันเนื่องมาจากการปกปิดความจริงของผู้เอาประกันชีวิตในหลายๆ ราย ที่มีการปกปิดข้อความจริง เช่น เรื่องความเจ็บป่วยของตนก่อนทำสัญญาประกันชีวิต จนเป็นเหตุให้ผู้รับประกันชีวิตบอกเลิกสัญญาในภายหลัง หรือการเข้าทำสัญญาประกันชีวิตโดยไม่มีส่วนได้เสียในตัวของผู้ถูกเอาประกันชีวิต

¹ การุณ กิตติสถาพร, ทิศทางการประกันภัย ปี 2000, (วารสารประกันภัยฉบับที่ 84 เดือน ตุลาคม - ธันวาคม 2539), หน้า 15.

วิธีการดำเนินธุรกิจประกันชีวิตมีความแตกต่างจากธุรกิจประเภทอื่น ในด้านการเสนอขายสินค้าแก่ลูกค้าเพราะเป็นการขายความคุ้มครองหรือค้ำประกันสัญญาซึ่งเป็นสินค้าที่ไม่มีตัวตนและไม่มีการวางขายในร้านค้าทั่วไป การขายประกันชีวิตเป็นการขายโดยผ่านคนกลางคือ ตัวแทนและนายหน้าประกันชีวิตซึ่งเป็นคนกลางที่มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งต่อการสร้างภาพพจน์และทัศนคติของประชาชนที่มีต่อธุรกิจการประกันชีวิต กล่าวคือ ตัวแทนประกันชีวิตซึ่งถือว่าเป็นคนของบริษัทที่ทำหน้าที่ชักชวนหรือแนะนำและการเสนอขายความคุ้มครองตามกรรมวิธีประเภทต่างๆ แก่ประชาชนทั่วไป ดังนั้น การให้ข้อมูลและสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องตามหลักการประกันชีวิตของตัวแทนจึงเป็นสิ่งจำเป็น หากตัวแทนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับเงื่อนไขความคุ้มครองและข้อยกเว้นต่างๆ ในกรรมวิธีประกันชีวิตเป็นอย่างดี ตลอดจนมีจรรยาบรรณและความรับผิดชอบต่อนหน้าที่และอาชีพของตน จะสามารถสร้างความเชื่อถือและศรัทธาแก่ประชาชนเป็นอย่างดี แต่หากตัวแทนมุ่งแต่เสนอขายกรรมวิธีประกันชีวิตโดยขาดหลักการขาดความรู้ความเข้าใจในสาระสำคัญและไม่ให้ข้อมูลที่ถูกต้องแก่ประชาชนหวังเพียงให้ประชาชนทำประกันชีวิตเพื่อตัวแทนจะได้รับค่าตอบแทนหรือเงินค่าบำเหน็จ (Commission) จากการขายมากกว่าที่จะเน้นคุณภาพและความถูกต้อง โดยมีได้นึกถึงหลักการหรือผลที่จะเกิดขึ้นในอนาคตต่อผู้เอาประกันชีวิตหรือผู้รับประโยชน์ตามกรรมวิธี ดังนั้น การขายในลักษณะนี้จะเป็นเหตุให้เกิดปัญหาข้อโต้แย้งที่เกี่ยวกับเงินทดแทนตามสัญญาประกันชีวิตในภายหลังทำให้ประชาชนขาดความเชื่อถือศรัทธาและเกิดความเบื่อหน่าย ต่อตัวแทนขายประกันชีวิต อีกทั้งต่อเนื่องถึงธุรกิจประกันชีวิตโดยส่วนรวม สำหรับนายหน้าประกันชีวิตมีบทบาทชัดเจนแตกต่างจากตัวแทน คือ นายหน้าถือว่าเป็นฝ่ายผู้เอาประกันชีวิต เป็นผู้ทำหน้าที่ชี้ช่องหรือจัดการให้กับประชาชนทั่วไปทำประกันชีวิตกับบริษัทประกันชีวิต โดยนายหน้าประกันชีวิตจะเป็นผู้ให้คำแนะนำในการซื้อประกันชีวิตในแต่ละประเภทที่มีความเหมาะสมกับการประกันชีวิตประเภทใดและในด้านอัตราเบี้ยประกันชีวิตที่เหมาะสม โดยนายหน้าประกันชีวิตจะได้รับเงินบำเหน็จจากบริษัทประกันชีวิตเป็นค่าตอบแทนสำหรับการจัดการดังกล่าวและผู้เอาประกันชีวิตไม่ต้องจ่ายค่าใช้จ่ายใดๆ เพิ่มขึ้นบทบาทของนายหน้ายังครอบคลุมถึงการให้บริการแก่ผู้เอาประกันชีวิตในกรณีเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนหรือการจ่ายเงินตามกรรมวิธีประกันชีวิตอีกด้วย นายหน้าจึงถือได้ว่าเป็นคนกลางที่มีบทบาทความสำคัญต่อความเจริญและความเสื่อมถอยของธุรกิจประกันชีวิตโดยรวมเช่นกัน เพราะหากนายหน้ามิได้กระทำการเป็นผู้รักษาผลประโยชน์ของผู้เอาประกันชีวิตอย่างแท้จริง แต่กระทำการเป็นนายหน้าเพื่อแสวงหาผลประโยชน์ให้แก่บริษัท ก็จะทำให้เกิดปัญหาต่อความเชื่อถือและศรัทธาของประชาชนเช่นกัน

ผู้เอาประกันชีวิตที่เข้าทำสัญญาประกันชีวิตก็คือ ผู้ที่พยายามหาความมั่นคง หาวิธีการที่จะผ่อนปรนความลำบากด้านการเงินเพื่อเป็นหลักประกันว่า เมื่อตนเองทำประกันชีวิตแล้ว เมื่อครบกำหนดสัญญาจะได้รับการตอบแทนตามสัญญาประกันชีวิต (ในกรณีทำแบบอาศัยความทรงชีพ) หรือทายาทหรือผู้รับประโยชน์จะไม่เดือดร้อน ถ้ามีเหตุการณ์ที่ตนไม่ปรารถนาให้เกิดขึ้นในวันข้างหน้า จึงได้ทำประกันชีวิตเพื่อที่ไม่ให้เกิดความล้มเหลวทางด้านเศรษฐกิจ การเงินและครอบครัวของตน หากการทำประกันชีวิตนั้นถูกยกเลิกสัญญาในภายหลังและถูกปฏิเสธการจ่ายเงินตามสัญญาเมื่อผู้เอาประกันชีวิตได้ถึงแก่กรรมกรรมไป (ในกรณีทำแบบอาศัยความมรณกรรม) นั้น ยิ่งจะเป็นการสร้างความเดือดร้อนให้กับทายาทหรือผู้รับประโยชน์ กล่าวคือ แทนที่จะมีหลักประกันอื่น เช่น นำเงินไปฝากธนาคารไว้ หรือนำไปลงทุนทำกิจการอย่างอื่นซึ่งได้ผลตอบแทนแน่นอน ในทางกลับกันหากนำเงินมาเพื่อทำประกันชีวิตแล้วถูกยกเลิกกรรมกรรมประกันภัยในภายหลัง ซึ่งการยกเลิกนี้อาจจะไม่ได้เกิดจากความผิดพลาดของผู้เอาประกันหรืออาจจะเกิดจากความไม่รู้ของผู้เอาประกันชีวิตเอง จะยิ่งเสียหายมากกว่าการที่ไม่ทำประกันชีวิตเลย

ในอดีตธุรกิจการประกันชีวิตยังอยู่ในวงจำกัด ซึ่งผู้ทำประกันชีวิตจะอยู่ในกลุ่มของผู้ที่มีความรู้ เป็นผู้ที่ค่อนข้างมีฐานะการเงินที่ดี แต่ในปัจจุบันธุรกิจการประกันชีวิตได้แพร่หลายไปทั่วยุทธภูมิในเมืองและชนบท มีการทำประกันชีวิตกันจำนวนมากขึ้นหลายสิบเท่าตัวเมื่อเทียบกับในอดีต ปัญหาที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับการประกันชีวิตมีจำนวนมากขึ้นเรื่อยๆ เช่น ฝ่ายผู้เอาประกันชีวิต มีการเอาประกันชีวิตบุคคลอื่นโดยกำหนดให้ตนเองเป็นผู้รับประโยชน์แล้วมีการฆาตกรรมผู้ถูกเอาประกันชีวิตโดยบุคคลที่สามซึ่งตนเองไม่ได้เป็นผู้ฆ่าผู้ถูกเอาประกันชีวิตเอง² หรือผู้เอาประกันชีวิตทำสัญญาประกันชีวิตไว้โดยกำหนดให้มีผู้รับประโยชน์ ต่อมาผู้เอาประกันชีวิตแกล้งทำเป็นว่าตนเองถึงแก่ความตายแล้วซึ่งความเป็นจริงยังไม่ตายเพื่อมุ่งหวังเอาเงินประกันชีวิตจากบริษัทประกันชีวิต³ หรือผู้เอาประกันชีวิตปกปิดความเจ็บป่วยของตนที่เคยเจ็บป่วยร้ายแรงเพื่อเข้าทำสัญญาประกันชีวิต เพื่อหวังจะได้เงินจากการทำสัญญาประกันชีวิตเมื่อตนเองถึงแก่กรรม ดังเช่น ผู้เอาประกันชีวิตปกปิดการเจ็บป่วยที่ตนเองเป็นมะเร็งในเม็ดเลือดขาวมาก่อนที่จะทำสัญญาประกันชีวิต⁴ ผู้เอาประกันชีวิตปกปิดการเจ็บป่วยที่ตนป่วยเป็นโรคเบาหวานและโรคตับแข็งมาก่อนที่จะ

² หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ปีที่ 49 ฉบับที่ 14807 วันพฤหัสบดีที่ 6 สิงหาคม 2541 หน้า 1.

³ หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ ฉบับที่ 17,929 วันเสาร์ที่ 14 พฤศจิกายน 2541 หน้า 1.

⁴ คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 355/2505

ทำสัญญาประกันชีวิต⁵ ผู้เอาประกันชีวิตปกปิดการเจ็บป่วยของตนที่ตนป่วยเป็นความดันโลหิตสูง ซึ่งไม่มีทางรักษาให้หายได้ก่อนที่จะเข้าทำสัญญาประกันชีวิต⁶

สำหรับฝ่ายผู้รับประกันชีวิตนั้นปัญหาที่เกิดขึ้นคือ บริษัทผู้รับประกันชีวิตพยายามที่จะยกเงื่อนไขต่างๆ ขึ้นมาอ้างเพื่อที่จะไม่ต้องชำระเงินตามสัญญาหรือประวิงการจ่ายเงินตามสัญญาที่ได้ตกลงกันไว้ตามกรมธรรม์ประกันชีวิตโดยอ้างเงื่อนไขต่างๆ เช่น ผู้รับประกันชีวิตอ้างว่า โจทก์ซึ่งเป็นบิดาและเป็นผู้รับประโยชน์ปกปิดการเจ็บป่วยของผู้เอาประกันชีวิตซึ่งเป็นบุตรของ โจทก์ถึงการเจ็บป่วยของผู้เอาประกันชีวิต⁷ หรือผู้รับประกันชีวิตอ้างว่าผู้เอาประกันชีวิตไม่ชำระ เบี้ยประกันชีวิตตามกำหนดเวลาเพื่อที่จะเป็นเหตุผลที่จะไม่ต้องชำระเงินตามสัญญา⁸ หรือผู้รับประกันชีวิตอ้างว่าสัญญาประกันชีวิตเป็นโมฆะเพราะผู้เอาประกันชีวิตตายก่อนที่ผู้รับประกันชีวิต จะตกลงรับประกันชีวิต⁹ หรือผู้รับประกันชีวิตอ้างว่าผู้เอาประกันชีวิตปกปิดการเจ็บป่วยเรื่องเคย เป็นโรคต่อตาซึ่งความจริงโรคต่อตาไม่ใช่โรคที่ร้ายแรง¹⁰ หรือผู้รับประกันชีวิตอ้างว่าการที่ผู้รับประกันชีวิตถูกงัดตายนั้นไม่ใช่อุบัติเหตุซึ่งจะเป็นเหตุให้ผู้รับประกันชีวิตจะต้องจ่ายค่าทดแทน เพิ่มขึ้น¹¹ ผู้รับประกันชีวิตอ้างว่าผู้เอาประกันชีวิตปกปิดการเจ็บป่วยเรื่องเคยเป็นโรคได้เลื่อนซึ่ง ความจริงโรคได้เลื่อนไม่ใช่โรคที่ร้ายแรง¹² หรือในกรณีตัวอย่างการที่ประชาชนได้มาร้องเรียนต่อ กรมการประกันภัยว่า ไม่ได้รับความเป็นธรรมจากบริษัทประกันชีวิต เนื่องจากได้เอาประกันชีวิตไว้ กับบริษัทประกันชีวิต เมื่อวันที่ 24 มกราคม 2538 ต่อมาเมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน 2538 ได้เข้ารับการ รักษาพยาบาล ปรากฏว่า เจ็บป่วยด้วยโรคมะเร็งที่เต้านม จึงได้เรียกร้องค่าชดเชยและค่า รักษาพยาบาลกับบริษัทตามที่กำหนดไว้ในกรมธรรม์ประกันชีวิต แต่บริษัทประกันชีวิต ได้ตรวจสอบข้อเท็จจริงแล้วปฏิเสธการจ่ายเงินค่าชดเชยและค่ารักษาพยาบาล โดยมีหนังสือบริษัทลงวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2539 แจ้งว่า บริษัทจะไม่ชดใช้ค่ารักษาพยาบาลสำหรับการรักษาพยาบาลเมื่อวันที่

⁵ คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2397/2536

⁶ คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 599/2537

⁷ คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 654/2535

⁸ คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5884/2533

⁹ คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 532/2500

¹⁰ คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3728/2530

¹¹ คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1002/2505

¹² คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 715/2513

13 พฤศจิกายน 2538 เนื่องจากการเรียกร้องนั้นเป็นการเรียกร้องนั้นเป็นการเจ็บป่วยที่เกิดก่อนสัญญาเพิ่มเติมมีผลบังคับและการเจ็บป่วยดังกล่าวเกิดขึ้นก่อนการประกันชีวิต ต่อมาบริษัทได้มีหนังสือบอกล้างสัญญาการประกันชีวิต ลงวันที่ 20 มีนาคม 2539 แล้ว เนื่องจากปกปิดข้อเท็จจริงอันเป็นเหตุให้สัญญาประกันชีวิตตกเป็นโมฆียะ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 865 บริษัทจะทำการคืนเบี้ยประกันชีวิตให้กับผู้เอาประกันชีวิต

กรมการประกันภัยได้พิจารณาข้อเท็จจริงและหลักฐานที่ปรากฏในชั้นนี้แล้ว ประกอบกับหนังสือชี้แจงของโรงพยาบาลซึ่งผู้ร้องเรียนได้ทำการรักษาพยาบาล ทางโรงพยาบาลยืนยันว่า ผู้ร้องเรียนได้เข้ามารักษาพยาบาล เมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน 2538 โดยตรวจพบเต้านมเป็นก้อน จึงรับไว้ในโรงพยาบาลเพื่อทำการผ่าตัดเนื้อที่เต้านมเป็นก้อนและฟังผลการตรวจชิ้นเนื้อ ในวันที่ 20 พฤศจิกายน 2538 การเข้ารักษาพยาบาลดังกล่าว เป็นการรักษาภายหลังการทำประกันชีวิตจึงฟังไม่ได้ว่าเจ็บป่วยแล้วปกปิดข้อเท็จจริงขณะเอาประกันชีวิต อนึ่งการที่ผู้ร้องเรียนได้เรียกร้องค่าชดเชยและค่ารักษาพยาบาลไปยังบริษัท จนบริษัทได้มีหนังสือปฏิเสธการจ่ายเงินค่ารักษาพยาบาล สำหรับการรักษาพยาบาลเมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน 2538 โดยหนังสือดังกล่าว ลงวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2539 แสดงได้ว่า บริษัทได้ทราบข้อมูลอันจะบอกล้างได้ ตั้งแต่วันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2539 บริษัทต้องใช้สิทธิในการบอกล้างภายใน วันที่ 7 มีนาคม 2539 กล่าวคือ ภายในหนึ่งเดือนนับแต่ได้ทราบข้อมูลอันจะบอกล้าง ได้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 865 วรรค 2 การที่บริษัทได้มีหนังสือบอกล้างสัญญาประกันชีวิต ลงวันที่ 20 มีนาคม 2539 จึงเป็นการบอกล้างสัญญาเกินกำหนดที่กฎหมายให้สิทธิไว้ ดังนั้น การบอกล้างสัญญาของบริษัทจึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย บริษัทจึงต้องรับผิดชอบชดเชยเงินแก่ผู้เอาประกันชีวิตตามกรมธรรม์ประกันชีวิต¹³ หรือกรณีบริษัทผู้รับประกันชีวิตประวิงการบอกเลิกสัญญาประกันชีวิตเมื่อรู้ว่าสัญญาประกันชีวิตเป็นโมฆียะแต่ผู้รับประกันชีวิตไม่บอกเลิกสัญญาและมีการเก็บเบี้ยประกันชีวิตเรื่อยมาจนกระทั่งผู้เอาประกันชีวิตถึงแก่ความตายแล้วจึงมีการบอกเลิกสัญญาทำให้สัญญาเป็นโมฆะและเมื่อบอกเลิกสัญญาแล้วก็จะมีการคืนเบี้ยประกันให้ตามจำนวนที่ชำระมาโดยไม่มีการจ่ายดอกเบี้ยแต่อย่างใดหรือกรณีตัวแทนและนายหน้าบริษัทผู้รับประกันชีวิตใช้กลวิธีปกปิดเงื่อนไขหรือหลอกลวงผู้เอาประกันชีวิตให้เข้าทำสัญญาประกันชีวิต เพื่อหวังได้ค่าบำเหน็จหรือค่าตอบแทนจากบริษัทผู้รับประกัน

¹³ วารสารประกันภัย ปีที่ 21 ฉบับที่ 84 ประจำเดือนตุลาคม - ธันวาคม 2539 หน้า 35-

ประกันชีวิตและเป็นการสร้างผลงานให้กับตนเองโดยไม่คำนึงถึงคุณธรรมและจรรยาบรรณของตัวแทนและนายหน้า

จากที่ได้กล่าวมานี้จะเห็นได้ว่า การกระทำความผิดเกี่ยวกับการประกันชีวิตนี้เป็นปัญหาที่สำคัญอย่างหนึ่งที่รัฐจะต้องเข้ามาแก้ไขอย่างเร่งด่วน ซึ่งการที่จะแก้ใขนั้นสิ่งหนึ่งที่ขาดไม่ได้ก็คือการมีกฎหมายออกมารองรับที่เป็นรูปธรรมชัดเจนมีอัตราโทษที่เหมาะสม ซึ่งหากใช้ความผิดฐานฉ้อโกง ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 341 ซึ่งเป็นการไม่พอเพียงต่อความผิดเกี่ยวกับการประกันชีวิตที่กล่าวมา ซึ่งหากพิจารณาเปรียบเทียบกับความผิดฐานฉ้อโกงการประกันวินาศภัย ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 347 แล้วจะเห็นว่ามีการบัญญัติกฎหมายไว้โดยเฉพาะอย่างชัดเจนและมีการดำเนินคดีฉ้อโกงประกันวินาศภัยเป็นจำนวนมาก ซึ่งในปัจจุบันการประกันชีวิตยังไม่มีบทบัญญัติของกฎหมายอาญานับบัญญัติไว้โดยเฉพาะเพื่อที่จะควบคุมบุคคลที่เข้ามาทุจริตหรืออาชญากรที่มาก่ออาชญากรรมเกี่ยวกับการประกันชีวิต ทำให้การบังคับใช้กฎหมายไม่สัมฤทธิ์ผล อาชญากรไม่เกรงกลัวต่อกฎหมาย ทำให้มีการฉ้อโกงการประกันชีวิตอยู่เป็นจำนวนมากและเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ไม่มีสิ้นสุด โดยหลักสากลแล้วการฉ้อโกงประกันภัยซึ่งรวมถึงการประกันชีวิตด้วย จัดเป็นอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ¹⁴

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ มุ่งศึกษาถึงลักษณะของการทุจริตการประกันชีวิตทั้งฝ่ายผู้เอาประกันชีวิตและฝ่ายผู้รับประกันชีวิต ศึกษาปัญหาและอุปสรรคของการบังคับใช้กฎหมายที่มีอยู่ โดยเฉพาะกฎหมายเกี่ยวกับการฉ้อโกงตามประมวลกฎหมายอาญา ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. 2535 เพื่อนำมาวิเคราะห์เสนอแนะแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหของการทุจริต การประกันชีวิตต่อไป

¹⁴ รายงานการสัมมนา "อาชญากรรมทางธุรกิจ" คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและกรมตำรวจ 6 มีนาคม 2529.

ขอบเขตของการวิจัย

ศึกษาถึงหลักเกณฑ์การทำสัญญาประกันชีวิตจากประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการที่นำกฎหมายอาญาเกี่ยวกับฐานความผิดข้อโกงมาบังคับใช้กับการช้อโกงการประกันชีวิต โดยศึกษาจากแนวคำพิพากษาศาลฎีกาที่เคยพิพากษามาแล้วและจากสภาพปัญหาที่เกิดขึ้น

สมมติฐานของวิทยานิพนธ์

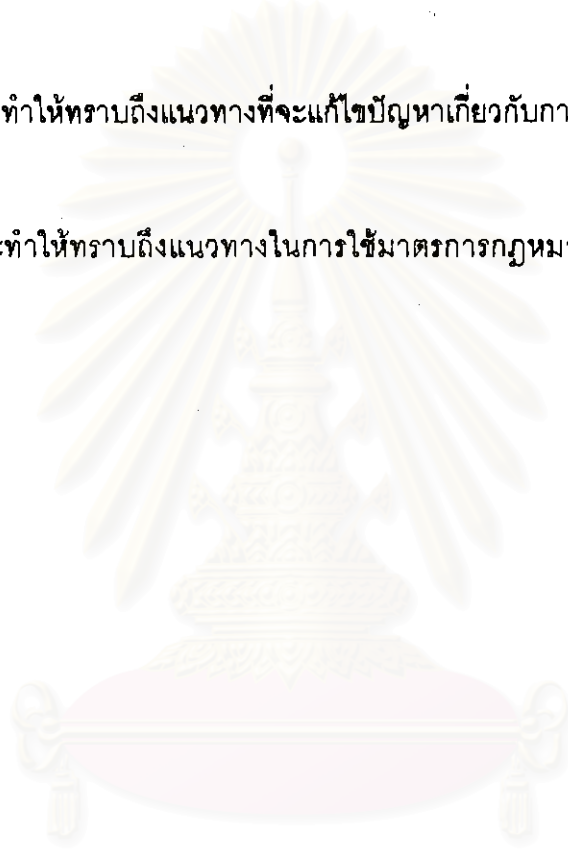
ในปัจจุบันการช้อโกงประกันชีวิตมีเกิดขึ้นเป็นจำนวนมาก โดยฝ่ายผู้เอาประกันชีวิตก็ต้องการที่เข้าทำสัญญาประกันชีวิตเพื่อหวังที่จะเอาผลประโยชน์จากการทำประกันชีวิต ทั้งที่รู้ถึงความบกพร่องของตนเองอยู่แล้ว และฝ่ายผู้รับประกันชีวิตก็ต้องการที่จะได้เงินจากเบี้ยประกันชีวิตอยู่แล้ว ทำให้ฝ่ายที่กระทำการโดยสุจริตเสียประโยชน์ แต่การดำเนินคดีอาญากับผู้กระทำผิดมีน้อยมากซึ่งส่วนใหญ่จะอยู่ในชั้นพนักงานสอบสวน อันเนื่องมาจากกฎหมายที่ใช้อยู่ยังไม่มีที่ความชัดเจนที่เป็นรูปธรรม ดังนั้น เพื่อเป็นการส่งเสริมการประกันชีวิตจึงเห็นควรมีบทบัญญัติของกฎหมายเกี่ยวกับการช้อโกงประกันชีวิตไว้ให้ชัดเจนโดยเฉพาะเพื่อคุ้มครองและพิทักษ์ประโยชน์ของผู้สัญญาต่อการทำสัญญาประกันชีวิตทั้งสองฝ่าย

วิธีการดำเนินการศึกษาและวิจัย

วิทยานิพนธ์นี้ทำการศึกษา ดำเนินการค้นคว้า และวิจัยในเชิงลักษณะเอกสาร (Documentary research) โดยการรวบรวมข้อมูลเอกสารที่เกี่ยวข้องทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ จากหนังสือ บทความ วารสาร บทบัญญัติของกฎหมาย คำพิพากษาศาลฎีกาที่เคยตัดสินมา ตลอดจนสอบถามผู้ที่มีความเชี่ยวชาญในด้านการประกันชีวิต แล้วนำมาศึกษาวิเคราะห์อย่างเป็นระบบและสรุปให้ชัดเจนเพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขกฎหมายต่อไป

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษาและวิจัย

1. จะทำให้ทราบถึงวิธีการทุจริตในการเข้าทำสัญญาประกันชีวิตทั้งฝ่ายผู้เอาประกันชีวิตและฝ่ายผู้รับประกันชีวิต
2. จะทำให้ทราบถึงปัญหาและอุปสรรคการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับการประกันชีวิตที่ใช้อยู่
3. จะทำให้ทราบถึงแนวทางที่จะแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการทุจริตการประกันชีวิตที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน
4. จะทำให้ทราบถึงแนวทางในการใช้มาตรการกฎหมายอาญาในการควบคุมการฉ้อโกงประกันชีวิต

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย